ପାଠ
पाठ 20

ତେବେ ଆଉ ଏବେ
तेबे आउ एबे

ସୁଜାତା : ଅଜା, ନମସ୍କାର । ଆପଣ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି କି ?

ଅଜା : ମୁଁ ଏଇ ବସ୍ ଷ୍ଟାଣ୍ଡକୁ ଯାଉଛି । ତୁ କୁଆଡ଼େ ଯିବୁ କିଲୋ ସୁଜାତା?

ସୁଜାତା : ରେଭେନ୍ସା କଲେଜରେ ଆଜି ମୋର ଏମ.ଏ. ପରୀକ୍ଷା । ମୁଁ କଟକ ଯାଉଛି ।

ଅଜା : ତୁ ପରା ମାଷ୍ଟ୍ରାଣୀ ହେଲୁଣି । ପୁଣି ପରୀକ୍ଷା ଦଉଛୁ କ'ଣ ?

ସୁଜାତା : ଯଦି ଚାକିରୀ କରି ପରୀକ୍ଷା ଦେଲି, ତେବେ କ'ଣ କିଛି ଖରାପ ହେଲା ?

ଅଜା : ନାଇଁଲୋ ଝିଅ, ଭଲ କଥା । ଏବେତ କଲେଜ ଛତୁ ଫୁଟିଲା ଭଳି ଖୋଲା ହେଲାଣି । ଆମେ ଯେତେବେଳେ ପଢୁଥିଲୁ, ସେତେବେଳେ ଏଠାରେ ମାତ୍ର ରେଭେନ୍ସା କଲେଜ ଗୋଟିଏ ଥିଲା।

ସୁଜାତା : ଅଜା, ଆପଣ କ'ଣ ଉତ୍କଳ

तब और अब

सुजाता : नानाजी नमस्कार। आप कहाँ जा रहे हैं ?

नाना : मैं इस बस स्टैंड को जा रहा हूँ। लाड़ली सुजाता, तू कहाँ जाएगी?

सुजाता : रेभेन्सा कॉलेज में आज मेरी एम.ए.की परीक्षा है। मैं कटक जा रही हूँ।

नाना : तु मास्टरानी (अध्यापिका) हो गयी हो। तो फिर परीक्षा क्यों दे रही हो?

सुजाता : यदि मैंने नौकरी के साथ-साथ परीक्षा दी, तब क्या कुछ बुरा हुआ?

नाना : नहीं बिटिया, अच्छी बात है। अब तो कॉलेज छत्रक की भाँति खुल गए हैं। हम जब पढ़ते थे, तब यहाँ रेभेन्सा कॉलेज एक ही कॉलेज था।

सुजाता : नानाजी, क्या आप ने उत्कल विश्व विद्यालय से परीक्षा दी थी?

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ?

ଅଜା : ଆଲୋ, ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଥିଲା କେଉଁଠି ? ଆଜି ଯେଉଁଠି ତୁମ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ସେଠି ତ ଜଙ୍ଗଲ ଥିଲା । ଆମେ ପାଟଣା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲୁ ।

ସୁଜାତା : ଅଜା, ସେତେବେଳେ ଝିଅ ପିଲା ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ପଢୁଥିଲେନା ?

ଅଜା : ଆଜି ଯେତେ ଝିଅ ପଢୁଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ସେତେ ପଢୁନଥିଲେ ।

ସୁଜାତା : ଆପଣ ଯେବେ ଚାକିରୀ କରିଥିଲେ, ସେବେ ଦରମା କେତେ ଥିଲା ?

ଅଜା : ମୁଁ କହିଲେ ତୁ କ'ଣ ବିଶ୍ୱାସ କରିବୁ ? ପଚାଶ ଟଙ୍କାରେ ମୋର ପହିଲୁ ଚାକିରୀ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ତୁ ଏବେ କେତେ ଦରମା ପାଉଛୁ ?

ସୁଜାତା : ଏବେ ମୋ ଦରମା ୩୦୦୦ ଟଙ୍କା । ତା' ଉପରେ ମହଙ୍ଗା ଭତ୍ତା ଅଛି ।

ଅଜା : ସରକାର ଏତେ ଗୁଡାଏ ପଇସା ଦେଉଛି । କିନ୍ତୁ ପଢ଼ା

नाना : बिटिया, तब उत्कल विश्व विद्यालय ही कहाँ था? आज जहाँ तुम्हारा विश्वविद्यालय है, वहाँ एक जंगल था। हम ने पटना विश्वविद्यालय से परीक्षा दी थी।

सुजाता : नाना, क्या उस समय लड़कियाँ भी आपके साथ पढ़ती थीं ?

नाना : अब जितनी लड़कियाँ पढ़ रही हैं, तब उतनी लड़कियाँ नहीं पढ़ती थीं।

सुजाता : जब आप नौकरी करते थे, तब वेतन कितना था?

नाना : मैं कहूँ तो क्या तु विश्वास करेगी? पचास रुपयों से मेरी पहली नौकरी शुरू हुई थी। तू अभी कितना वेतन पा रही हो?

सुजाता : अभी मेरा वेतन ३००० रुपए हैं। उस के अतिरिक्त महँगाई भत्ता भी है।

नाना : सरकार इतना पैसा दे रहा है; लेकिन पढ़ाई ठीक-ठीक नहीं हो रही है। बच्चे हर समय (हमेशा) ट्यूशन पर निर्भर रहते हैं।

सुजाता : आप ने कहा कि पचास रुपयों से आप ने नौकरी शुरू की थी। अब

ଠିକ୍ ଠିକ୍ ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ । ପିଲାମାନେ ସବୁବେଳେ ଟ୍ୟୁସନ୍ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛନ୍ତି ।

ସୁଜାତା : ଆପଣ କହିଲେ ପରା ପଚାଶ ଟଙ୍କାରେ ଆପଣ ଚାକିରୀ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଏବେ ଆମେ ଯେତେ ପାଇଲେ ବି ସେତେ ନିଅଣ୍ଟ ।

ଅଜା : କଥାଟା ତାହା ନୁହଁ । ସେତେବେଳେ ଯେଉଁମାନେ ପାଠ ପଢ଼ାଉଥିଲେ, ସେମାନେ ଶିକ୍ଷାଦାନକୁ ପବିତ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲେ । ଆଜି ସେଇ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧ ନାହିଁ, କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ ଶିକ୍ଷା ଦାନର ପରିବେଶ ନାହିଁ । ଯେତେଦୂର ମୁଁ ବୁଝିଛି ସେତେଦୂର ଟିଉସନ୍ ହିଁ ଆଜି ଶିକ୍ଷାକୁ ବ୍ୟବସାୟିକ କରିଦେଲା ।

ସୁଜାତା : ଅଜା, ଆପଣ ଯୋଉ କଥା କହୁଛନ୍ତି, ମୋର ବି ସେଥିରେ ଏକମତ । ଆପଣ କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ଶିକ୍ଷାର ସ୍ତର ଅଧୋଃପତନ ପାଇଁ ଖାଲି କ'ଣ ଶିକ୍ଷକ ଦାୟୀ?

ଅଜା : କେବଳ ଶିକ୍ଷକ ନୁହନ୍ତି, ଆମର ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ

हम जितना पाते हैं, उतना ही कम है।

नाना : यह बात नहीं है। उस समय जो शिक्षा देते थे वे शिक्षण को पवित्र कर्तव्य समझते थे। आज वह कर्तव्य बोध नहीं है या (आजकल) कर्तव्य बोध होनेपर भी पढ़ाने का वातावरण नहीं है। जहाँ तक मैं समझता हूँ वहाँ तक ट्युशन ने शिक्षा को व्यवसायीक बना दिया है।

सुजाता : नाना, जो आप कह रहे हैं, मैं भी उससे सहमत हूँ। क्या आप कह रहे हैं कि शिक्षा की गिरावट के लिए शिक्षक अकेले ही उत्तरदायी हैं?

नाना : नहीं, इसकेलिए केवल शिक्षक ही नहीं, हमारी शिक्षा व्यवस्था और अभिभावक भी उत्तरदायी हैं।

सुजाता : नाना देखिए, बातों-बातों में समय निकल गया। हमारे पहुँचते ही गाड़ी भी आ गयी।

नाना : अच्छा, जब तू रेभेन्सा कॉलेज के

	ଅଭିଭାବକମାନେ ବି ଏଥିପାଇଁ ଦାୟୀ ।		होस्टल जाओगी तो हमारी पोती जानकी से मुलाकात कर लेना, यदि समय मिला, तो।
ସୁଜାତା	: ଅଜା ଦେଖନ୍ତୁ, କଥା କଥାରେ ସମୟ ଚାଲିଗଲା । ହେଇ ଆମେ ପହଁଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ ଗାଡ଼ି ମଧ୍ୟ ଆସିଗଲାଣି ।	सुजाता	: जरूर नानाजी। आप जो कहेंगे वह मैं करूँगी। क्या अब मैं जा सकती हूँ?
ଅଜା	: ଆଚ୍ଛା, ଯେତେବେଳେ ତୁ ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜର ହଷ୍ଟେଲକୁ ଯିବୁ ତେବେ ଆମର ନାତୁଣୀ ଜାନକୀକୁ ଦେଖା କରିବୁ, ଯଦି ସମୟ ମିଳିବ ।	नाना	: हाँ, ठीक है बेटी, भगवान तुम्हारा भला करे। जीवन की सभी परीक्षाओं में तुम्हें सफलता मिले।
ସୁଜାତା	: ନିଶ୍ଚୟ ଅଜା । ଆପଣ ଯାହା କହିବେ ତାହା ମୁଁ କରିବି । ମୁଁ ଏବେ ଯାଇପାରେକି ?		
ଅଜା	: ଠିକ ଅଚ୍ଛି ଝିଅ । ଭଗବାନ ତୋର ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ । ଜୀବନର ସବୁ ପରୀକ୍ଷାରେ ତୁମକୁ ସଫଳତା ମିଳିବ ।		

शब्दार्थ

ओड़िआ शब्द	हिंदी अर्थ
ଅଜା	नाना
ମାଷ୍ଟ୍ରାଣୀ	मास्टरानी, अध्यापिका
ଚାକିରୀ	नौकरी
ଛତୁ ଫୁଟିବା ଭଳି	छत्रक की भाँति, कुकुरमुत्ते की भाँति
ଯେତେବେଳେ	जिस समय, जब

ସେତେବେଳେ	**उस समय, तब**
ଯେଉଁଠି	**जहाँ**
ସେଠି	**वहाँ**
ଯେତେ	**जितना**
ସେତେ	**उतना**
ଯେବେ	**जब**
ସେବେ	**तब**
ଦରମା	**वेतन**
ପହିଲୁ	**पहला**
ଆରମ୍ଭ	**शुरु, आरंभ**
ମହଙ୍ଗାଭତ୍ତା	**महँगाई भत्ता**
ପରା	**कि**
ଯେତେଦୂର	**जहाँ तक**
ଏକମତ	**सहमत**
ପରିବେଶ	**वातावरण**
ଦେଖା କରିବା	**मुलाकात करना**
ଜୀବନରେ	**जीवनमें**
ସବୁ ପରୀକ୍ଷାରେ	**सब परीक्षाओं में**
ସଫଳତା	**सफलता**

ଅଭ୍ୟାସ

अभ्यास

I. 1) ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବାକ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ ।
(नीचे दिए गए वाक्य दोहराइए ।)

1. ଯଦି ଚାକିରୀ କରି ପରୀକ୍ଷା ଦେଲି, ତେବେ କ'ଣ କିଚ୍ଛି ଖରାପ ହେଲା ?
2. ଯଦି ସେ ଯିବ ତେବେ ମୁଁ ଯିବି ନାହିଁ ।
3. ଯଦି ସେ ଯିବ, ତେବେ ମୁଁ ଯିବି ।

4. ଆମେ ଯେତେବେଳେ ପଢୁଥିଲୁ, ସେତେବେଳେ ଏଠାରେ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ କଲେଜ ଥିଲା ।
5. ଯେତେବେଳେ ଯାହା କରିବା କଥା ସେତେବେଳେ ତାହା କର ।
6. ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ଡାକିବ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବି ।
7. ଆଜି ଯେଉଁଠି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, କାଲି ସେଇଠି ଜଙ୍ଗଲ ଥିଲା ।
8. ତୁମେ ଯେଉଁଠିକି ଯାଉଛ, ମୁଁ ସେଇଠିକି ଯାଉଛି ।
9. ଯେଉଁଠି ଜାନକୀ ରହୁଛି, ସେଇଠି ମୁଁ ମଧ୍ୟ ରହୁଛି ।
10. ଆଜି ଯେତେ ଝିଅ ପଢୁଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ସେତେ ପଢୁନଥିଲେ ।
11. ଯେମିତି ଠାକୁର ସେମିତି ପୂଜା ।
12. ଯେମିତି ପାଠ ପଢ଼ିବୁ ସେମିତି ଫଳ ପାଇବୁ ।
13. ଆଜି ଯେତେ ପଇସା ପାଇଲେ ବି ସେତେ ନିଅଣ୍ଟ ।
14. ଆପଣ କହିଲେ ପରା ପଚାଶ ଟଙ୍କାରେ ଆପଣ ଚାକିରୀ କରିଥିଲେ ।
15. ମୁଁ ଯେତେ ଜାଗା ବୁଲିଛି, ସେତେ ଜାଗା କେହି ବୁଲି ନାହାନ୍ତି ।
16. ଦେଖ, କଥା କଥାରେ ସମୟ ଚାଲିଗଲା ।
17. ଦେଖ, ମଜା ମଜାରେ ଦିନ କଟିଗଲା ।
18. ଦେଖ, ହସ ହସରେ କାମ ସରିଗଲା ।

II. ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂଯୋଜକ ପଦ ବାଛି ଶୂନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରନ୍ତୁ ।
(कोष्ठक में दिए गए उपयुक्त संयोजक अव्यय शब्द चूनकर वाक्य पूरे कीजिए ।)

(ଯେଉଁ...... ସେଇ, ଯେତେବେଳେ.......ସେତେବେଳେ, ଯେତେ......ସେତେ, ଯେ......ସେ, ଯଦି)

1. ତୁମେ _____ ଶାଢ଼ୀଟି କିଣିଥିଲ, _____ ଟି ହଜି ଯାଇଛି ।
2. ଆଜି _____ ରାଜେନ୍ଦ୍ର, କାଲି _____ ଫକୀର ।
3. ତୁମେ ______ ଡାକୁଥିଲ, ସେ ______ ଶୋଇଥିଲା ।
4. ସେ _____ ଆସିଥାନ୍ତା, ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତା ।
5. ରାତି ____ ବଢୁଛି, ବର୍ଷା _____ ବଢୁଛି ।

III. ବନ୍ଧନୀରେ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ହିନ୍ଦୀ ସଂଯୋଜକ ପଦର ସମାନାର୍ଥକ ଓଡ଼ିଆ ସଂଯୋଜକ ଦ୍ୱାରା ଶୂନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।
(कोष्ठक में दिए गए हिंदी संयोजक अव्यय शब्दों के समानार्थक ओड़िआ संयोजक अव्यय शब्दों के द्वारा वाक्य पूरे कीजिए ।)

1. ଆପଣ _____ ଆସିବେ, ମୁଁ _____ ଯିବି । **(यदि.... तो)**
2. ମୁଁ _____ ପହଞ୍ଚିଲି _____ ବର୍ଷା ହେଉଥିଲା । **(जब..... तब)**
3. ଆଜି _____ ସହର ଦେଖୁଛ, ସେ ଦିନ _____ ଜଙ୍ଗଲ ଥିଲା । **(यहाँ..... वहाँ)**
4. ମାଉସୀ କହିଲେ _____ ସେ ମେଳାକୁ ଯିବେ ନାହିଁ । **(कि)**
5. କବି _____, _____ ନିଶ୍ଚୟ ଭାବପ୍ରବଣ ।

(जिन्हाने....उन्होने)

IV. 'କ' ସ୍ତମ୍ଭର ବାକ୍ୟଖଣ୍ଡ ସହ 'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭର ଉପଯୁକ୍ତ ବାକ୍ୟଖଣ୍ଡ ଯୋଗ କରି ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟ ଗଠନ କରନ୍ତୁ ।

('क' स्तंभ के वाक्यखंड़ के साथ 'ख' स्तंभ के उपयुक्त वाक्यखंड़ जोड़ कर पूर्ण वाक्य बनाइए ।)

(କ)	(ଖ)
ପଚାଶ ଟଙ୍କାରେ ମୋର	ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛନ୍ତି ।
ପିଲାମାନେ ସବୁବେଳେ ଟ୍ୟୁସନ୍	ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ ।
ଏବେ ଆମେ ଯେତେ	ବ୍ୟବସାୟିକ କରିଦେଲା ।
ଟିଉସନ୍ ହିଁ ଶିକ୍ଷାକୁ	ପହିଲୁ ଚାକିରୀ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।
ଭଗବାନ ତୁମର	ପାଇଲେ ବି ସେତେ ନିଅଣ୍ଟ ।

V. ଉଦାହରଣ ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାକ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତୁ ।
(उदाहरण के अनुसार निम्नलिखित वाक्यों का परिवर्तन कीजिए ।)

ଉଦାହରଣ :- ହଷ୍ଟେଲକୁ ଗଲେ ଜାନକୀକୁ ଦେଖା କରୁବୁ । (ଯଦି)
ଯଦି ହଷ୍ଟେଲକୁ ଯାଉ ତ ଜାନକୀକୁ ଦେଖା କରିବୁ ।

1. ତୁମେ ଡାକିଥାଆନ୍ତ ମୁଁ ଆସିଥାନ୍ତି । (ଯଦି)
2. ତୁମେ ଆସିବ ମୋତେ ଦେଖା କରିବ । (ଯେବେ)
3. ତାକୁ ଭୋକ କରିଥାଆନ୍ତା ସେ ଖାଇଥାଆନ୍ତା । (ଯଦି ...... ତେବେ)
4. ମୁଁ ଚିଠି ଦେବି ତୁମେ ଆସିବ । (ଯେବେ.......ସେବେ)
5. ତୁମେ ଯାଇଥାନ୍ତ ମୁଁ ବି ଯାଇଥାନ୍ତି । (ଯଦି .... ତେବେ)

VI. ଉଦାହରଣ ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବାକ୍ୟ ଗୁଡିକୁ ନାସ୍ତିବାଚକ ବାକ୍ୟରେ ପରିଣତ କରନ୍ତୁ ।
(उदाहरण के अनुसार दिए गए वाक्यों के निषेधवाचक वाक्य बनाइए ।)

ଉଦାହରଣ :- ତୁ ଯଦି କଟକ ଯାଉ, ତେବେ ତାକୁ ଦେଖା କରିବୁ ।
ତୁ ଯଦି କଟକ ଯାଉ, ତେବେ ତାକୁ ଦେଖା କରିବୁ ନାହିଁ ।
ତୁ ଯଦି କଟକ ନଯାଉ, ତେବେ ତାକୁ ଦେଖା କରିବୁ ନାହିଁ ।

1. ଯଦି ତୁମେ ଖେଳ ଦେଖି ଯିବ, ତେବେ ମୁଁ ଯିବି ।
2. ତୁମେ ଯଦି ଆସିବ ମୋ ବହି ଖଣ୍ଡିକ ଆଣିବ ।
3. ମୋତେ ଯଦି ଭୋକ କରୁଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ମୁଁ ଖାଇଥାଆନ୍ତି ।
4. ଯଦି ଜଗଜିତ୍ ମନ ଭଲ ଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ସେ ଆସିଥାଆନ୍ତା ।
5. ଯଦି ତୁ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜ୍ ଯିବୁ, ତେବେ ଜାନକୀକୁ ଦେଖା କରିବୁ ।

VII. ଉଦାହରଣ ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ନାସ୍ତିବାଚକ ବାକ୍ୟକୁ ଅସ୍ତିବାଚକ ବାକ୍ୟରେ ପରିଣତ କରନ୍ତୁ ।
(उदाहरण के अनुसार दिए गए नकरात्मक वाक्यों को सकरात्मक वाक्यों में परिवर्त्तन कीजिए।)

ଉଦାହରଣ :- ଆଜି ଯେଉଁଠି ଘର ଦେଖୁଛୁ, ସେତେବେଳେ ସେଠି ଘର ନଥିଲା ।
ଆଜି ଯେଉଁଠି ଘର ଦେଖୁଛୁ ସେତେବେଳେ ସେଠି ଘର ଥିଲା ।

1. ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଡାକିଲି, ସେତେବେଳେ ସେ ଆସିଲେ ନାହିଁ ।
2. ତୁମେ ଯେଉଁଠିକି ଯାଅ, ମୋର ଅନୁମତି ନେବା ଦରକାର ନାହିଁ ।
3. ଯଦି ସେ ଯିବ, ତେବେ ମୁଁ ଯିବି ନାହିଁ ।
4. ତୁମେ ଯଦି ଯିବ, ସେବେ ମୋ ଠାରୁ ଚିଠି ନେବ ନାହିଁ ।
5. ତୁ ଯେତେ ଖାଇବୁ, ମୁଁ ସେତେ ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ ।

VIII. ଉଦାହରଣ ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାକ୍ୟକୁ ଅଲଗା ଅଲଗା ବାକ୍ୟରେ ପରିଣତ କରନ୍ତୁ।
(उदाहरण के अनुसार दिए गए प्रत्येक वाक्य को अलग अलग वाक्यों में परिवर्त्तन कीजिए।)

ଉଦାହରଣ :- ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ପଢୁଥିଲି, ସେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ କଲେଜ ଥିଲା ।
1- ମୁଁ ପଢୁଥିଲି ।
2- ଗୋଟିଏ କଲେଜ ଥିଲା ।

1. ଆଜି ଯେଉଁଠି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି ସେଦିନ ସେଠି ଜଙ୍ଗଲ ଥିଲା ।
2. ଆଜି ଯେତେ ଝିଅ ପଢୁଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଏତେ ପଢୁନଥିଲେ ।

3. ସେ ଯେଉଁଠି ରହୁଛି ମୁଁ ମଧ୍ୟ ରହୁଛି ।
4. ତୁମେ କହିଲ ପରା ପଚାଶ ଟଙ୍କାରେ ତୁମେ ଚାକିରୀ କରିଥିଲ ।
5. ଯଦି ତୁମେ ମନପ୍ରାଣ ଦେଇ ଭଗବାନଂକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କର ତେବେ ନିଶ୍ଚୟ ତୁମର ଦୁଃଖ ଦୂର ହେବ ।
6. ଯେଉଁ ଛାତ୍ରମାନେ ପରିଶ୍ରମ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ପରୀକ୍ଷାରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଆନ୍ତି ।
7. ଯେ ସବୁବେଳେ ନ୍ୟାୟପଥରେ ଥାଆନ୍ତି, ସେ ସର୍ବଦା ଭଗବାନଂକ କୃପା ଲାଭ କରନ୍ତି ।
8. ବଂଶରେ ଯଦି କେହି ନାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ସେ ସଂପତିର କି ପ୍ରୟୋଜନ ?
9. ଯଦି ଚାକିରୀ କରି ପରୀକ୍ଷା ଦେଲି, ତେବେ କ'ଣ କିଛି ଖରାପ ହେଲା ?
10. ଯେଉଁମାନେ ପାଠ ପଢ଼ାଉଥିଲେ, ସେମାନେ ଶିକ୍ଷାଦାନକୁ ପବିତ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲେ ।

ପଢ଼ନ୍ତୁ ଓ ବୁଝନ୍ତୁ

କେଦାର ଗୌରୀ

केदार गौरी

ଯେତେବେଳେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଜଙ୍ଗଲ ଥିଲା ସେତେବେଳେ ଏଇ ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା । ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରର ଅନତି ଦୂରରେ ଜଣେ ସୌଦାଗର ବାସ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଅଲିଅଳ ଝିଅ ଥିଲା । ଝିଅଟି ଅନିନ୍ଦ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ ଥିଲା । ସତେ ଯେମିତି ଗୋଟିଏ ଚାଉଳରେ ଗଢ଼ା । ବାପା ମା' ଆଦରରେ ନାଁ ଦେଇଥିଲେ ଗୌରୀ । ଯେଉଁଠି ଗୌରୀ ରହୁଥିଲା ସେଇଠି ଏକ ସୁନ୍ଦର ପରିବେଶ ଥିଲା ।

ପାଖ ଗାଁରେ ଚାଷୀଟିଏ ଥିଲା । ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁହେଁ ମିଶି କ୍ଷେତରେ କାମ କରୁଥିଲେ ଓ ପେଟ ପୋଷୁଥିଲେ । ଦୁହେଁ କେତେ ଦିଅଁ ଦେବତାଙ୍କୁ ପୂଜା କରିକରି ପୁଅଟିଏ ପାଇଥିଲେ । ସତେ ଯେମିତି ରଜାଘର କୁମର । ନାଁ ତା'ର କେଦାର ଥିଲା । ସିଏ ଯେତେ ସ୍ନେହ ପାଉଥିଲା ସେତେ ଆଦର ମଧ୍ୟ ପାଉଥିଲା । ସେ ଥିଲା ବାପାମାଆଙ୍କର ନୟନର ପିତୁଳା ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ସମୟ ଗଡ଼ି ଚାଲିଲା । ପିଲା ଦୁଇଟି ବଡ଼ ହୋଇ ଯୌବନରେ ପାଦ ଦେଲେ । ଯେତେବେଳେ କେଦାର ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଥିଲା ସେତେବେଳେ ଗୌରୀ ମଧ୍ୟ ଲିଙ୍ଗରାଜଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଆସୁଥିଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତ୍ୟେକର ରୂପ ଲାବଣ୍ୟରେ ଆକର୍ଷିତ ହେଲେ । ହେଲେ ଯେବେ ସେମାନେ କଥା ହେବାପାଇଁ ଚାହୁଁଥିଲେ

ତେବେ ତାଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ମିଳୁନଥିଲା ।

ସେଦିନ ଲିଙ୍ଗରାଜଙ୍କ ଜାଗର ଯାତ୍ରା ଥିଲା । ଲୋକ ଗହଳି ଭିତରେ କେଦାର ଓ ଗୌରୀ ଦୁହିଁଙ୍କର ଭେଟ ହେଲା । ସେଇଠି ଏକ ନିକାଞନ ସ୍ଥାନ ସ୍ଥିର କଲେ ଯେଉଁଠି ସେମାନେ ମନଖୋଲି କଥା ପଦେ ହୋଇପାରିବେ । ମନ୍ଦିରର ଅନତି ଦୂରରେ ଯେଉଁଠି ଗଚ୍ଛଲତା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ସ୍ଥାନ ସେଇଠି ଏକ ଜଳାଶୟ ମଧ୍ୟ ଥିଲା, ତାହା ଥିଲା ଉଭୟଙ୍କ ମିଳନସ୍ଥଳୀ ।

ସେଦିନର ସଞ୍ଜ ନଇଁ ଆସିଥିଲା । ଉତ୍କଣ୍ଠିତ କେଦାର ଗୌରୀର ସାକ୍ଷାତ୍ ପାଇଁ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଆସିଥିଲା ସେଇ ନିବିଡ଼ ଲତା କୁଞ୍ଜକୁ । ସେଇଠି ହଠାତ୍ ଦେହ ତା'ର ଶିହରୀ ଉଠିଲା । କାରଣ ସେତେବେଳେ ସେ ଦେଖିଲା ବାଘଟାଏ ଚାଲି ଯାଉଚ୍ଛି ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରକୁ । ଏକ ଅହେତୁକୀ ଆଶଙ୍କାରେ ହୃଦୟ ତା'ର ଥରି ଉଠିଲା । ନିରୂପିତ ମଧୁମାଳତୀ କୁଞ୍ଜ ଆଡ଼େ ଆଗେଇ ଯାଉଯାଉ ଗୋଡ଼ ତା'ର ଅଟକି ଯାଉଥିଲା । ଏ କ'ଣ ? ରକ୍ତଭିଜା ଲୁଗା, ରକ୍ତ ବୋଳା ମାସଂ ଖଣ୍ଡ । ତା' ଚିର ଆକାଂକ୍ଷିତା ଗୌରୀ କ'ଣ ତେବେ ତା' ପାଇଁ ବାଘ ମୁହଁରେ ଜୀବନ ଦେଇଦେଲା ? ଚଉଦିଗ ଅନ୍ଧାର ଦେଖାଗଲା କେଦାରକୁ । ଆଉ ଏ ବୃଥା ଜୀବନ ରଖି ଲାଭ କ'ଣ ? ଶେଷରେ ସେଇ ଗଭୀର ଜଳାଶୟକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା । ଜୀବନ ଦୀପ ତା'ର ଲିଭିଗଲା ।

ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳକୁ ଗୌରୀ ଘରକାମ ସାରି ଆସୁ ଆସୁ ଟିକେ ଡେରି ହୋଇଗଲା । ମଝିରେ ମଝିରେ ପାଖ ଜଙ୍ଗଲରୁ ବାଘର ଗର୍ଜନ ଶୁଭୁଥିଲା । ସେଥିକି ଖାତିର ନାହିଁ ତା'ର । ଉନ୍ମନା ଗୌରୀ ଆଗେଇଗଲା ସେଇ ଲତା କୁଞ୍ଜ ଆଡ଼େ । ହଠାତ୍ ସେ ଚମକି ଉଠିଲା । ଭୟରେ ସେ ହତ୍‌ବାକ୍ ହୋଇଗଲା । ରକ୍ତ ଭିଜା ଲୁଗା, ରକ୍ତବୋଳା ତାଜା ମାଂସ । ତାହେଲେ କ'ଣ କେଦାର ଆଉ ନାହିଁ ? ତା'ରି ପାଇଁ ସେ ବାଘ ମୁହଁରେ ଜୀବନ ଦେଇଦେଲା । ଯେତେବେଳେ ଏଇ ଘଟଣା ଦେଖିଲା ସେ ଭାବିଲା ସେତେବେଳେ ଆଉ ଏ ଜୀବନ ରଖି ଲାଭ କ'ଣ ? ଯେମିତି କେଦାର ଜଳାଶୟ ଭିତରକୁ ଡ଼େଇଁ ପଡ଼ିଥିଲା ସେମିତି ପାଗଳିନୀ ଗୌରୀ ଜଳାଶୟ ଭିତରକୁ ଡ଼େଇଁ ପଡ଼ିଲା ।

ଚାରିଆଡ଼େ ରାତ୍ରୀର ଅନ୍ଧକାର ଘନେଇ ଆସିଲା । ତାରୁଣ୍ୟର ଦୁଇଟି କଳିକା ଅସମୟରେ ଝରି ପଡ଼ିଲେ ମହା ମିଳନର ଅସରନ୍ତି ପଥରେ ।

କେଦାର ଗୌରୀର ଏଇ ଅମର ପ୍ରେମ କାହାଣୀର ମୂକସାକ୍ଷୀ ଆଜି କେଦାର ଗୌରୀ ପୋଖରୀ ଓ କେଦାର ଗୌରୀ ମନ୍ଦିର । ଆଜି ବି ଏଇ ପୁଣ୍ୟତୋୟା, ସ୍ୱଚ୍ଛ ସଲୀଳା କେଦାର ଗୌରୀ ପୁଷ୍କରିଣୀରେ ଗାଧୋଇଲେ ଅଭିଳାଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଲୋକ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି । ଅମୃତ ପ୍ରେମର ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ ପ୍ରତୀକ, ଧନ୍ୟ ତୁମେ କେଦାର ! ଧନ୍ୟ ତୁମେ ଗୌରୀ !

शब्दार्थ

ओड़िआ शब्द	**हिंदी अर्थ**
ଅନତି ଦୂର	समीप
ସୌଦାଗର	सौदागर
ଅଲିଅଳ	अति प्रिय, लाड़ला
ଅନିନ୍ଦ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ	परम सुंदर, अनिंद्य सुंदर
ଗୋଟିଏ ଚାଉଳରେ ଗଢ଼ା	चावल दाने की तरह सुगढ़ (मुहावरा) अत्यंत सुंदर
ପେଟ ପୋଷିବା	जीवन यापन, पेट-पालन
ଦିଅଁ ଦେବତା	देव-देवता
ରଜାଘର କୁମର	(मुहावरा) राज कुमार के समान सुंदर
ନୟନର ପିତୁଳା	(मुहावरा) आखों का तारा, आँखों का पुतला
ଠାକୁର	देवता, ठाकुर
ଜାଗର ଯାତ୍ରା	जागर यात्रा
ଗହଳି	भीड़, रेला, रेल-पेल
ମନଖୋଲି କହିବା	उन्मुक्त अभिव्यक्ति
ନିକାଞ୍ଚନ	एकांत
ନିବିଡ଼	निबिड़, घना
ବନାନୀ	वन, जंगल
ମଝି	केंद्र, मध्य
ଜଳାଶୟ	तालाब, जलाशय
ନିରୂପିତ	पहले से स्थिरीकृत स्थान
ମିଳନସ୍ଥଳୀ	मिलन स्थल
ଲତାକୁଞ୍ଜ	लता-कुंज
ହଠାତ୍	तत्काल, तुरंत, अचानक

ଶିହରି ଉଠିଲା	सिहर उठा
ଅହେତୁକୀ ଆଶଙ୍କା	अकारण भय
ଥରି ଉଠିଲା	काँपने लगा, थर्राया, थर्रा उठा
ମଧୁମାଳତୀ	मधुमालती (लता)
ଅଟକିଗଲା	रुक गया, अटक गया
ରକ୍ତଭିଜା ଲୁଗା	रक्त से भीगा वस्त्र
ମାଂସ ଖଣ୍ଡ	मांस का टुकड़ा
ଚିର	चिर, सदैव
ଆକାଂକ୍ଷିତା	इच्छा
ଚଉଦିଗ	चारों ओर
ଗଭୀର	गहरा
ଲମ୍ଫଦେବା	कूदना
ଖାତିର	खातिर
ଉନ୍ମନା	बावला
ଚମକି ଉଠିଲା	चमक उठा
ହୃତ୍‌ବାକ୍	अवाक, स्तब्ध
ମୁହଁ	मुख
ପାଗଳିନୀ	पगली
ଅନ୍ଧକାର	अंधकार
ତାରୁଣ୍ୟ	तारुण्य, किशोरता
କଳିକା	कली
ଝରି ପଡ଼ିବା	मर गए
ମୂକ ସାକ୍ଷୀ	मूक दर्शक
ପୂଣ୍ୟତୋୟା	पवित्र जल (वाली)
ସ୍ୱଚ୍ଛ ସଲୀଳା	स्वच्छ जल (वाली)
ପୁଷ୍କରିଣୀ	तालाब
ଅଭିଳାଷ	अभिलाषा

ପ୍ରବାଦ	**प्रवाद, उक्ति, जनश्रुति**
ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ	**जीवित रूप, जीता-जागता**
ପ୍ରତୀକ	**प्रतीक**

अभ्यास
ଅଭ୍ୟାସ

I. ଅନୁଚ୍ଛେଦର ଆଧାର ଉପରେ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ।

(अनुच्छेद के आधार पर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर दीजिए)

1. ସୌଦାଗର କେଉଁଠି ବାସ କରୁଥିଲେ ?
2. ସୌଦାଗରଙ୍କ ଝିଅର ନାମ କ'ଣ ?
3. ପୁଅଟି ଦେଖିବାକୁ କେମିତି ?
4. କେଉଁ ଦିନ ଗୌରୀ ସହ କେଦାରର କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲା ?
5. କେଦାରର ଦେହ କାହିଁକି ଶିହରୀ ଉଠିଲା ?
6. ଗୌରୀର ଢ଼େରିରେ ଆସିବାର କାରଣ କ'ଣ ?
7. ଗୌରୀ କାହିଁକି ହତ୍‌ବାକ ହୋଇଗଲା ?
8. କେଦାର ଗୌରୀଙ୍କ ଅମର ପ୍ରେମର ମୂକ ସାକ୍ଷୀ କିଏ ?

II. ପଠିତ ବିଷୟ୍ ଅବଲମ୍ବନରେ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ବାକ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର କ୍ରମାନୁସାରେ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖନ୍ତୁ।

(नीचे दिए गए कथनों को उसी क्रम में क्रमबद्ध कीजिए जिस क्रम में उन का वर्णन अनुच्छेद में किया गया है।)

1. ଝିଅଟି ଅନିନ୍ଦ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ।
2. କେତେ ଦିଅଁ ଦେବତାଙ୍କୁ ପୂଜା କରିକରି ପୁଅଟିଏ ପାଇଛନ୍ତି।
3. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତ୍ୟେକର ରୂପ ଲାବଣ୍ୟରେ ଆକର୍ଷିତ ହୁଅନ୍ତି।
4. ହଠାତ୍ ଦେହ ତା'ର ଶିହରୀ ଉଠିଲା।
5. ଭୟରେ ସେ ହତବାକ୍ ହୋଇଗଲା।
6. ରାତ୍ରୀର ଅନ୍ଧକାର ଘନେଇ ଆସିଲା।

7. ଏଇ ଅମର ପ୍ରେମ କାହାଣୀର ମୂକସାକ୍ଷୀ କେଦାର ଗୌରୀ ମନ୍ଦିର ।

8. ଯେତେବେଳେ କେଦାର ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଥିଲା ସେତେବେଳେ ଗୌରୀ ମଧ୍ୟ ଲିଙ୍ଗରାଜଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଆସୁଥିଲା ।

9. ସେଇଠି ନିକାଞ୍ଚନ ସ୍ଥାନ ସ୍ଥିର କଲେ ଯେଉଁଠି ସେମାନେ ମନଖୋଲି କଥାପଦେ ହୋଇପାରିବେ ।

10. ସିଏ ଯେତେ ସ୍ନେହ ପାଉଥିଲା ସେତେ ଆଦର ମଧ୍ୟ ପାଉଥିଲା ।

III. ହିନ୍ଦୀରେ ଅନୁବାଦ କରନ୍ତୁ ।
(हिंदी में अनुवाद कीजिए।)

ଏକ ସମୟରେ ଭାରତରେ ଯୁକ୍ତ ପରିବାର ଥିଲା । ଏହି ପରିବାର ମାନଙ୍କରେ ଦୁଇ ତିନି ପିଢ଼ୀର ଲୋକେ ଏକାଠି ରହୁଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ ଜନ୍ମଠାରୁ ମରଣଯାଏଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ପରିବାରର ସମର୍ଥନ ପାଉଥିଲେ । କ୍ରମେ ଏହି ଯୁକ୍ତ ପରିବାର ଭାଙ୍ଗି ଏକକ ପରିବାର ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ଏହି ପରିବାରରେ ବାପା ବୋଉ ଓ ପିଲାମାନେ ସଭ୍ୟ ଥିଲେ । ଆଗ କାଳରେ ଗଳ୍ପ ଜରିଆରେ ପାରିବାରିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ବୟୋଜ୍ୟେଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ଆସୁଥିଲା । ସମସ୍ତେ ଭିନ୍ନ ହୋଇଯିବାରୁ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାତ ବଢ଼ିଗଲା ପିଲାଙ୍କର ସାମାଜିକକରଣ ମଧ୍ୟ ବାଧା ପାଇଲା । ଗଳ୍ପ କହିବାର ଧାରା ପରିବାରରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବାରୁ ନୂଆ ପିଢ଼ୀର ଲୋକେ ଏଥିପାଇଁ ସ୍କୁଲ ନିର୍ଭର ହୋଇଗଲେ ।

ଆଗେ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ମାନଙ୍କରେ ବହୁତ ପ୍ରକାରର ପିଠା ଓ ଖଜା କରାଯାଉଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଘରେ ଖାଇବା ଭୋଜିପରି ଲାଗୁଥିଲା । ସବୁ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀରେ ପ୍ରସାଦ ବଣ୍ଟାଯାଉଥିଲା । ଏଥିରେ ଜାତି ଭେଦର ବିଚାର ନଥିଲା । ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀରେ ସାନ ପିଲାମାନେ ବଡ଼ ମାନଙ୍କଠାରୁ ଯାତ୍ରା ପଇସା ନେଉଥିଲେ । ସେମାନେ ଯାତ୍ରା କିମ୍ବା ମେଳା ପଡ଼ିଆକୁ ଯାଇ ଏହି ପଇସାରେ ଖିଆପିଆ କରୁଥିଲେ ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଛୋଟ ଛୋଟ ଖେଳଣାମାନ କିଣୁଥିଲେ । କେବେକେବେ ଯାତ୍ରା ପଡ଼ିଆରେ ବାଣ ଫୁଟାଯାଉଥିଲା । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ବଡ଼ସାନ ସମସ୍ତେ ଯାତ୍ରା ପଡ଼ିଆକୁ ଯାଉଥିଲେ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟବାନ୍ଧବ ଭାରତୀୟ ପରିବାର ବିସ୍ତାରର ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିଗନ୍ତ । ତେଲି, କେଉଟ, ଗୁଡ଼ିଆ, ଗଉଡ଼ ଯେଉଁ ଜାତିର ଲୋକ ହୁଅନ୍ତୁନା କାହିଁକି 'ମହାପ୍ରସାଦ' ଦେଇ ବଡ଼ଘରର ଝିଅ ବୋହୂଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧୁଥିଲେ । ସଙ୍ଗାତ, ମୈତ୍ର, ତୁଳସୀ, ଦଅଣା, ବଉଳ ବସିବା

ସେହିପରି ବଢ଼ନ୍ତା ପରିବାରର ଆଉ ଏକ ଲକ୍ଷଣ। ଏଇସବୁ ବିଭିନ୍ନ ଜାତିକୁ ଏକାଠି ବାନ୍ଧି ରଖିଥିଲା।

IV. ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ କରନ୍ତୁ।
(ओड़िआ में अनुवाद कीजिए।)

अनपढ़ व्यक्ति अंधे के समान हैं। जब तक पढ़ाई का प्रसार नहीं होगा तब तक दूर गाँव के लोग अनपढ़ रहेंगे। विश्वविद्यालय के छात्रों को गाँव-गाँव जाकर शिक्षा का प्रसार करना होगा। जबतक वे अपना दायित्व नहीं समझेंगे तब तक देश का कल्याण नहीं होगा।

जहाँ अनपढ का राज होता है वहाँ गरीबों का शोषण होता है। जो लोग राज करते हैं वे गरीबों की प्रगती के बारे में सिर्फ बोलते हैं। लेकिन कुछ करते नहीं। हमारा देश जितना बडा है उतना बडा है हमारा बोझ भी। गरीबी हटाने केलिए हम जितनी भी कोशिश करें उतनी कम ही रहेगी। इसलिए हम को चाहिए कि देश के कोने कोने में जो रहनेवाले हैं वे सब शिक्षित बनें। तब उन की शोषण करना आसान नहीं हो सकता। वे अपने अधिकारों तथा उत्तरदायित्व समझ भी सकेंगे। जिस राज्य के लोग अपने उत्तरदायित्व समझनेवाले हैं उस राज्य की उन्नति सुनिश्चित है।

टिप्पणियाँ

I. निम्न वाक्यों पर ध्यान दिजिए।

(1) 1. ଆମେ ଯେତେବେଳେ ପଢୁଥିଲୁ, ସେତେବେଳେ ଏଠାରେ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜ ଥିଲା।

हम जब पढ़ते थे, तब यहाँ रेभेन्सा कॉलेज एक ही कॉलेज था।

आमे जेतेबेळे पढ़ुथिलु, सेतेबेळे एठारे मात्र गोटिए रेभेन्सा कलेज थिला।

2. ଆପଣ ଯେବେ ଚାକିରୀ କରିଥିଲେ, ସେବେ ଦରମା କେତେ ଥିଲା ?

आपण जेबे चाकिरी करिथिले, सेबे दरमा केते थिला ?

जब आप नौकरी करते थे तब वेतन कितना था ?

3. ସେତେବେଳେ ଯେଉଁମାନେ ପାଠ ପଢ଼ାଉଥିଲେ ସେମାନେ ଶିକ୍ଷାଦାନକୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲେ।

उस समय जो शिक्षा देते थे वे शिक्षण को पवित्र कर्त्तव्य समझते थे।

सेतेबेळे जेउँमाने पाठ पढ़ाउथिले सेमाने
शिक्षादानकु कर्त्तब्य बोलि भाबुथिले।

4. ଆଜି ଯେଉଁଠି ତୁମ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ,
ସେଠି ଗୋଟାଏ ଜଙ୍ଗଲ ଥିଲା।
आजि जेउँठि तुम बिश्वबिद्यळय,
सेठि गोटाए जंगल थिला।

आज जहाँ तुम्हारा विश्वविद्यालय है,
वहाँ एक जंगल था।

5. ଆଜି ଯେତେ ଝିଅ ପଢୁଛନ୍ତି,
ସେତେବେଳେ ସେତେ ଝିଅ ପଢୁନଥିଲେ।
आजि जेते झिअ पढ़ुछन्ति,
सेतेबेळे सेते झिअ पढ़ुनथिले।

आज जितनी लड़कियाँ पढ़ रही हैं,
तब उतनी लड़कियाँ नहीं पढ़ती थीं।

6. ମୁଁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନକହିଛି, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମେ
ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ କିଛି ପଚାରିବ ନାହିଁ।
मुँ जेपर्ज्यन्त नकहिछि, सेपर्ज्यन्त तुमे
तांक बिषयरे किछि पचारिब नाहिं।

जब तक मैं नहीं बोलूगां तब तक उसके
बारे में तुम कुछ नहीं पूछेगी।

2) 1. ଆପଣ କହିଲେ ପରା ପଚାଶ ଟଙ୍କାରେ
ଆପଣ ଚାକିରୀ କରିଥିଲେ।
आपण कहिले परा पचाश टंकारे
आपण चाकिरी करिथिले।

आपने कहा कि पचास रूपए में आप
ने नौकरी शुरु की थी।

2. ଆପଣ କହିଲ କି ପଚାଶ ଟଙ୍କାରେ
ଆପଣ ଚାକିରୀ କରିଥିଲେ।
आपण कहिले कि पचाश टंकारे
आपण चाकिरी करिथिले।

आपने कहा कि पचास रूपए मैं
आपने नौकरी शुरु की थी।

उपर्युक्त वाक्यों के रेखांकित शब्दयुग्म हिंदी के 'जब-तब', 'जबतक-तबतक', 'जहाँ-वहाँ', 'जितनी-उतनी', जो-वे के समान हैं। ये सहसंबंध सूचक शव्द हैं। उपर्युक्त वाक्यों में इन शव्द युग्मों से दो दो वाक्यों का संयोजन किया गया है। ये सहसंबंध सूचक शब्दयुग्म क्रिया होने/ करने का समय, जगह, परिमाण आदि का बोध कराते हैं।

ऊपर (2) के इन वाक्यों के रेखांकित शब्द 'ପରା' (परा) तथा 'କି' (कि) अव्यय का प्रयोग हिंदी के 'कि' के समान हैं। इन अव्ययों का प्रकार्य, हिंदी की तरह किसी का कथन, सोच, भावना,

अनुभव, राय आदि, उद्धृत करना है। ऐसे वाक्यों में वक्ता का उल्लेख इस के पहले/बाद में हो सकता है।

(3) बाद

1.	ସମ୍ଭବ ହେଲେ ମୁଁ ପରୀକ୍ଷା ପରେ ଯିବି <u>ଓ</u> ତାକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଘେନି ଆସିବି ।	**अगर संभव होगा तो मैं परीक्षा के जाऊँगी और उसे साथ ले आऊँगी।**

सम्भब हेले मुँ परीक्षा परे जिबि <u>ओ</u>
ताकु सांगरे घेनि आसिबि।

ऊपर के वाक्य में रेखांकित शब्द संयोजक 'ଓ' (ओ) के प्रयोग से दोनों वाक्यों को जोड़ कर एक संयुक्त वाक्य बनाया गया है। 'ଓ' (ओ), 'ତଥା' (तथा) के स्थान पर 'କି' (कि) भी संयोजक रूप में प्रयोग कर सकते हैं।

2.	ଆଜି ସେହି କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧ ନାହିଁ, <u>କିମ୍ବା</u> କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ ଶିକ୍ଷାଦାନର ପରିବେଶ ନାହିଁ ।	**आज वह कर्त्तब्य बोध नहीं या कर्त्तव्यवोध होते हुए भी शिक्षादान करने का वातावरण नहीं।**

आजि सेहि कर्त्तब्यबोध नाहीं, किम्बा
कर्त्तब्यबोध सत्त्वे शिक्षादानर परिबेश नाहिं।

ऊपर के वाक्य में 'କିମ୍ବା' (किंबा) शब्द वियोजक अव्यय शब्द है जो हिंदी के 'या' के समान है। 'କିମ୍ବା', (किंबा) के स्थान पर 'ଅଥବା' (अथबा), 'ନଚେତ୍' (नचेत) आदि शब्दों का प्रयोग भी कर सकते हैं। ऐसे प्रयोग एक संयुक्त वाक्य में दो विकल्पों को दिखाते हैं।